

спричиняти несприятливий вплив на здоров'я людей і навколишнє середовище.

Таким чином, при вивченні освітньої компоненти «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» здобувачі вищої медичної освіти отримують вагомі екологічні знання та навички, які є однією із важливих складових екологічної культури та необхідними для реалізації професійних завдань в їх практичній діяльності.

**Донець І.М., Єрошенко Г.А., Лисаченко О.Д., Шевченко К.В.,
Григоренко А.С., Солод А.В.**

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В умовах сучасного реформування системи освіти гостро постає проблема підвищення якості професійної підготовки фахівців. Гуманізація вищої освіти передбачає акцентування уваги в навчальному процесі не тільки на навчальній дисципліні, а й на особистості здобувача освіти, його професійному становленні та особистісному зростанні. В зв'язку з цим, викладач повинен і сам мати високий рівень знань, досвід роботи, громадянську зрілість. Професіоналізм викладача - це якісна характеристика його як суб'єкта педагогічної праці, що відображає високий рівень розвитку професійно-важливих і особистісно-ділових якостей, завдяки яким забезпечується ефективність педагогічної діяльності. Педагогічна кваліфікація викладача, його вміння методично правильно керувати навчальним процесом, великий багаж знань – все це має безпосередній вплив на якість підготовки майбутніх спеціалістів та стимулює професорсько-викладацький склад вишів до самоудосконалення та постійного підвищення рівня професійної майстерності.

Рівень продуктивності діяльності викладача значною мірою залежить від його професійно-педагогічної спрямованості - сукупності мотивів, потреб, інтересів, переконань, ціннісних орієнтацій, які виражають світогляд людини і спрямовують на досягнення певного результату.

Професійно-педагогічна спрямованість має такі різновиди: *справжня педагогічна* - передбачає наявність у викладача стійкої настанови на розвиток особистості майбутнього фахівця засобами свого навчального предмету, формування у здобувачів освіти позитивної мотивації навчання,

потреби в професійних знаннях і уміннях, якими володіє він сам; *формально-педагогічна* - пов'язана з прагненням викладача за будь яких умов виконати навчальний план і робочу програму з дисципліни, що може призвести до зниження уваги до особистості самого здобувача, його бажань, можливостей, успіхів і невдач; *хибно-педагогічна* – увага викладача спрямована на самого себе: власне самовираження та професійну кар'єру.

Професійно-моральні якості особистості викладача включають:

1. *Загальногромадянські риси*: громадянська активність, національна самосвідомість, патріотизм і толерантність щодо інших народів і культур; визнання суверенності особистості та недоторканості її гідності.
2. *Професійно-моральні якості*: професійна чесність; принциповість і стійкість переконань; організованість і відповідальність; справедливість і об'єктивність; самоконтроль, дисциплінованість і вимогливість.

Праця викладача закладу вищої освіти характеризується напруженістю, підвищеною відповідальністю, наявністю широкого кола обов'язків, необхідністю постійного удосконалення професійної майстерності. Деякі викладачі втрачають цікавість до своєї роботи та спілкування зі здобувачами, стають дратівливими, млявими, з проявами апатії, злоби, підвищеної тривожності, агресії. Такі стани працівників освіти супроводжуються виснаженням моральних і фізичних сил, негативно позначається на ефективності їх професійної діяльності та мають назву «професійного вигорання».

В таких випадках слід використовувати наступні аспекти відновлення викладача: *медичні* - реабілітація фізичного здоров'я (відвідування масажного кабінету, заняття спортом, приймання вітамінів, зміна режиму харчування, проведення релаксу) і *психологічні* - відновлення психологічного гармонійного стану (хороший відпочинок, підвищення освітнього рівня, оновлення робочого місця, поїздки за місто, зміна обстановки, звернення до психолога).

Викладач закладу вищої освіти повинен демонструвати зразки науково-педагогічної діяльності та особистісні якості, які мають таке ж важливе значення, як і його професійні знання і вміння. Сукупність професіоналізму діяльності та професіоналізму особистості формують авторитет викладача.